

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
ฉลองครบรอบวันสถาปนา
๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15
“โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย”
(Globalization, Regionalization, and Localization:
Implications for Thai Society)

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
ฉลองครบรอบวันสถาปนา
๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

The 15th National Conference 2015
on Political Science and Public Administration

การประชุมวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ

ครั้งที่
15

บทความฉบับเต็ม

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

จัดโดย
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยจาก
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

1. ศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลีम्मณี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยันต์ ไชยพร
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ชันว์รัตน์ รัตนศักดิ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภวัฒน์กร วงศ์ชนวสุ
8. รองศาสตราจารย์ ดร. อัครกรณ์ วงศ์ปรีดี
9. รองศาสตราจารย์ ดร. โคทม อารียา
10. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์
11. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท กังสนันท์
12. รองศาสตราจารย์มานิต สุทนต์กุล
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศาล มุกดาภิรมย์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พจนา พิษิตปัจจา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสว่าง
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตรี ดร. ณัฐกริช เปาอินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภมิตร ปิติพัฒน์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระ กุลสวัสดิ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญบง ชัยเจริญวัฒนะ
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประไพร์ อภิชาติสกุล
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญพินันท์
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศาสตรินทร์ ต้นสุน
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระชัย ชูผลกา

28. ร้อยตำรวจเอก ดร. วิเชียร ต้นศิริกงกล
29. ดร. นิติ มณีกาญจน์
30. ดร. เก่งกิจ กิติเรียงลาภ
31. ดร. ปิยะ นาควัชระ
32. ดร. วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ
33. ดร. ภัสนันท์ พ่วงเถื่อน
34. ดร. อนุรัตน์ อนันทนาธร
35. ดร. อมรทิพย์ อมราภิบาล
36. ดร. ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์
37. พันตำรวจโท ดร. ไหวพจน์ กุลาชัย
38. ดร. มาโนชญ์ อารีย์
39. ดร. จักรี ไชยพิณีจ
40. ดร. ชัยณรงค์ เกื้ออนวน
41. ดร. สกฤติ อีสริยานนท์
42. ดร. ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
43. ดร. บุญรอด บุญเกิด
44. ดร. สกฤต อ้นมา
45. ดร. บุญเลิศ ของเพชร
46. ดร. สรชัย ศรีนิสานต์สกุล
47. ดร. สติธร ธนานิธิโชติ
48. ดร. โชติสา ขาวสนิท
49. ดร. ภัทรพงษ์ รัตนเสวี
50. ดร. ภัทราวดี มากมี
51. อาจารย์พงษ์ศร แก้วมณี
52. อาจารย์ฉัฐวัฒน์ กฤตยานวัช
53. อาจารย์จิรายุทธ์ สีม่วง
54. อาจารย์นพวรรณ พึ่งพา
55. นายปกรณ์ สัตยวุฒิข

การวิเคราะห์ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีตามแนว

พระราชประสงค์คอนขุนห้วย

ตำบลคอนขุนห้วย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

**The analysis success with the social networks of Women's group of Don
Khun Huai by Following Royal Intention Project, Tumbon Don Khun
Huai, Cha-am District, Phetchaburi Province.**

จิตติรุจ จันทร์มหา¹, ปารีณา ภูวราจารุภัทร²

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย 2) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ประธานกลุ่มสตรี สมาชิก และผู้บริหาร รวมทั้งสิ้น 5 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากภาคสนามเป็นหลัก และศึกษาเอกสารข้อมูลทางวิชาการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ให้ได้อย่างที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วยเกิดจากความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสตรีและสมาชิกที่มีผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม 2) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ การบริหารการเงิน ด้านการผลิต การถูกร้องเรียนในตัวผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่ายที่น้อยช่องทาง และการปลอมแปลงผลิตภัณฑ์ แนวทางการแก้ไขคือ จัดการฝึกอบรมด้านบัญชีและการเงิน จัดหาเครื่องบรรจุแคปซูล ขอมมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาและเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร สร้างเว็บไซต์หลักของกลุ่มสตรีเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย และการสร้างเอกลักษณ์ที่ลอกเลียนแบบได้ยากในตัวผลิตภัณฑ์

คำสำคัญ: ความสำเร็จ, เครือข่ายทางสังคม, กลุ่มสตรี, โครงการตามพระราชประสงค์

Abstract

The purpose of this study. To studied the analysis success with the social networks of Women's group of Don Khun Huai by Following Royal Intention Project. And educational barriers to solutions to the problem. This study used qualitative research methods. Using in-depth interviews as a tool to keep the population is women leader Don Khun Huai, Members and Customers totaling 5 people, the study found. The way to success with the social networks that happened from reliance in the product by Women's group of Don Khun Huai and customer had leadership. The problems and obstades were financial management, manufacturing, complained in product, limited distribution channels and counterfeit product. Training in finance and accounting. Provided manual capsule machine, asked for Good Manufacturing Practice (GMP), built a website of Women's group for promotion. And created identity to product.

Keywords: Success, Social Networks, Women's group, Following Royal Intention Project

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กรมพัฒนาชุมชน ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาสตรีในชนบทตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย มาตั้งแต่พ.ศ.2505 จนถึงปัจจุบัน โดยยึดนโยบายให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีให้มีความพร้อมเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ชีวิตในครอบครัว และการมีส่วนร่วมในสังคม โดยกระตุ้นให้สตรีมีความคิดริเริ่ม ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความ กระตือรือร้นและความเชื่อมั่นในตนเองสามารถช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ ตลอดจนมีความรู้ในการประกอบอาชีพและมีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่น โดยจัดตั้งและพัฒนา องค์กรสตรีในแต่ละระดับเพื่อเป็นแกนนำในการคิด ตัดสินใจ วางแผน แก้ไขปัญหาชนบทและการ พัฒนาสตรีเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงมหาดไทย, 2538)

กลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย ก่อตั้งเมื่อพ.ศ.2505 โดยการ รวมกลุ่มอาชีพของกลุ่มสตรีดอนขุนห้วย จังหวัดเพชรบุรี เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรจำหน่ายทั้ง ประเทศ เดิมทีเป็นเพียงแค่การรวมกลุ่มของแม่บ้านเนื่องจากประสบปัญหาการว่างงานเพราะพื้นที่ แห่งแล้งมาก จึงทำดอกไม้จันทน์ขายจนมีชื่อเสียงเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์มติชน เป็นที่รู้จักกันอย่าง กว้างขวาง มีการสัมภาษณ์เพื่อออกรายการ “เส้นทางเศรษฐกิจ” มีคณะดูงานขอเยี่ยมชมและศึกษาดู งานของกลุ่มแม่บ้านจำนวนมาก แต่เนื่องจากดอกไม้จันทน์ที่ผลิตนั้นไม่สามารถซื้อเป็นของที่ระลึก ได้ กลุ่มแม่บ้านจึงขาดรายได้และพยายามคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ต่อมาทาง

กระทรวงสาธารณสุขได้ส่งหนังสือเกี่ยวกับสมุนไพรภายในครัวเรือนมาให้ทางกลุ่มแม่บ้านศึกษาทางกลุ่มจึงเริ่มสนใจพืชสมุนไพรเช่น ฟ้าทะลายโจร ส้มแขก พริกไทย โดยนำสมุนไพรมาอบแห้ง บด แล้วอัดใส่แคปซูล ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีเลขทะเบียนชัดเจนและได้รับมาตรฐานโรงงานปลอดภัยจึงทำให้ลูกค้ามั่นใจในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสตรีคอนซูนห้วย อีกทั้งยังได้รับรางวัลในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว รางวัลสมุนไพรดีเด่นจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่งออกผลิตภัณฑ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศเช่น กัมพูชา เยอรมัน รัสเซีย เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงกลุ่มสตรีในอำเภอคอนซูนห้วยแต่ก็มีรายได้จากการขายสินค้าในปี 2554 มูลค่า 2,327,334 บาท มีรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายที่ร้อยละ 35 ของเงินได้ทั้งหมดและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี (ดวงพร แพ้วรุ่งเรือง, 2558).

ด้วยความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์คอนซูนห้วยนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจในการศึกษาเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีรวมทั้งศึกษานุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้ามามีความสัมพันธ์กับกลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์คอนซูนห้วยจนทำให้ประสบความสำเร็จกลายมาเป็นศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพรไทยและแปลงสัมมาชีพต้นแบบในการแปรรูปสมุนไพรในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์คอนซูนห้วย
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนซูนห้วย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงสังคมเครือข่ายที่ทำให้กลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์คอนซูนห้วยประสบความสำเร็จ
2. เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาการแปรรูปสมุนไพรให้กับผู้ที่สนใจ

ขอบเขตด้านการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรกลุ่มสตรี สมาชิก และผู้บริโภค ของกลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์คอนซูนห้วย
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์คอนซูนห้วย

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ กลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย ตำบลดอนขุนห้วย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

4. ขอบเขตด้านเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนมกราคม 2558 ถึงเดือน พฤษภาคม 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสำเร็จ หมายถึง การที่กลุ่มสตรีปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้จนบรรลุถึงเป้าหมายและทำให้กลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วยประสบความสำเร็จ

2. เครือข่ายทางสังคม หมายถึง รูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มสตรีดอนขุนห้วย ผ่านรูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยการทำกิจกรรมร่วมกัน ตลอดจนมีเป้าหมายเดียวกัน

3. กลุ่มสตรี หมายถึง สตรีที่เข้ามามีส่วนร่วมในตำบลดอนขุนห้วย มารวมกันด้วยความสมัครใจเพื่อร่วมกันประกอบอาชีพเสริมรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

4. โครงการพระราชประสงค์ หมายถึง โครงการในพระราชประสงค์ดอนขุนห้วยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้เกิดขึ้นบนที่ดินรกร้างในเขตอำเภอลำดวน อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย ตำบลดอนขุนห้วย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์” ในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึก ครอบคลุม เหมาะสมต่อการวิเคราะห์ โดยมีการศึกษารายละเอียดและเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิธีการศึกษา
2. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การตรวจสอบข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการศึกษา

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน ชัดเจนในการวิเคราะห์ จึงได้วางแนวทางการศึกษา และการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview)จากประธานกลุ่มสตรี สมาชิก และผู้บริหารของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย ในระหว่างการสัมภาษณ์ได้ทำการอัดเสียง และจดบันทึกข้อมูลไปด้วย

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นหาข้อมูลจากหนังสือ เอกสารผลงานวิจัยต่างๆ รวมทั้ง ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัยนี้ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในกระบวนการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้

2. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลหลัก

สัมภาษณ์แบบเจาะจงเครือข่ายของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

- 2.1 นางดวงพร แพ้วรุ่งเรือง ประธานกลุ่มสตรี 1 ท่าน
- 2.2 สมาชิกของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย 2 ท่าน
- 2.3 ผู้บริหารผลิตภัณฑ์สมุนไพร 2 ท่าน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่ได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยเช่น เอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุด และเว็บไซต์ต่างๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับประธานกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย ซึ่งแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย วัตถุประสงค์ ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) การขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนา ผู้วิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้เลือกวันเวลาในการสัมภาษณ์ โดยคำนึงถึงความพึงพอใจและความสบายใจของผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ตามแนวทางการสัมภาษณ์และขออนุญาตทำการบันทึกเสียงจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 20-30 นาที เมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณผู้ให้ข้อมูลหลัก

เมื่อผู้วิจัยได้ถอดเทปข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ(Transcribe Verbatim)และประเด็นที่สนใจแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจนไม่มีข้อมูลใหม่ที่แตกต่าง

จากเดิมและคำตอบของผู้ให้ข้อมูลหลักมีความชัดเจน ผู้วิจัยจึงยุติการเก็บรวบรวมข้อมูลและการสัมภาษณ์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ตัวผู้วิจัยที่ต้องเตรียมตัวให้พร้อมก่อนลงพื้นที่จริงทั้งด้านร่างกายและจิตใจพร้อมทั้งเตรียมคำถามให้พร้อมที่จะสัมภาษณ์เพื่อให้การสัมภาษณ์ออกมาสมบูรณ์แบบที่สุด

4.2 แนวคำถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน 1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลัก 2. ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย 3. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ปัญหาของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย

4.3 เครื่องบันทึกเสียง ใช้สำหรับบันทึกและอำนวยความสะดวกในการสัมภาษณ์

4.4 กล้องถ่ายรูป ใช้เป็นเครื่องมือในการแสดงหลักฐานการลงพื้นที่จริงเพื่อให้การวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

4.5 ปากกาและสมุดบันทึก ใช้สำหรับเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์

5. การตรวจสอบข้อมูล

ศึกษาวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์(Interviews) และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร(Documents) โดยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล(Data Triangulation) พิจารณาจากแหล่งบุคคล ซึ่งการเก็บข้อมูลภาคสนามจากประชาชนกลุ่มสตรี สมาชิก และผู้บริหาร ผู้วิจัยต้องตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกัน ทำให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นเป็นความจริงหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด จนแน่ใจว่าข้อมูลเหล่านั้นเป็นความจริงมากที่สุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลของ Colaizzi (1978) โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1. การอ่านคำบรรยาย หรือถอดเทปข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ (Transcribe Verbatim) เพื่อให้เข้าใจในข้อมูลและประเด็นสำคัญ 2. พยายามดึงใจความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาออกมาให้ได้มากที่สุด โดยแยกใจความสำคัญนั้นไว้ 3. ดำเนินการซ้ำตามข้อ 1-2 สำหรับข้อมูลจากผู้ให้คนสัมภาษณ์คนต่อไปแล้วนำมาจัดกลุ่มประเด็นต่างๆ ถ้าเป็นประเด็นในเรื่องเดียวกันก็จะเก็บรวบรวมไว้ด้วยกัน โดยยังไม่ต้องพิจารณาว่าประเด็นใดเป็นประเด็นหลักหรือประเด็นย่อย 4. เมื่อได้ประเด็นต่างๆจำนวนมาก และไม่มีประเด็นใหม่เกิดขึ้นจึงหยุดการสัมภาษณ์ 5. ผู้วิจัยกลับไปหาผู้ให้ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และ

สัมภาษณ์เพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน หมายเหตุ. จาก “การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปรากฏการณ์วิทยา,” โดย อัญญา ปลอดเปลื้อง, 2556, วารสารกระทรวงสาธารณสุข, 23(2), น. 5.

ผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการพระราชประสงค์คอนขุนห้วย ได้ดำเนินการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งสิ้น 3 กลุ่ม จำนวน 5 คน ซึ่งมีรายละเอียดของผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. คุณดวงพร แพ้วรุ่งเรือง ตำแหน่ง ประธานกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย
2. คุณสาธิต กิตติธรรมาภรณ์ ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย
3. คุณวารุณี ตรีสุคนธ์ ตำแหน่ง สมาชิกกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย
4. คุณผลย์สุภา ตุลยาพิชิต โสภ ผู้บริโภค
5. คุณกัลยกร สุจริตจันทร์ ผู้บริโภค

ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย

คุณดวงพร แพ้วรุ่งเรือง กล่าวว่า “ความสำเร็จของกลุ่มสตรีนั้นเกิดจากการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างต่อเนื่อง ใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจและบอกต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์สู่ผู้บริโภคคนอื่นๆ”

คุณสาธิต กิตติธรรมาภรณ์ กล่าวว่า “การให้ผลตอบแทนที่มั่นคง รายได้เฉลี่ยวันละ 300-500 บาทจ่ายเงินเดือนสัปดาห์ละครั้ง อีกทั้งยังได้รับสวัสดิการต่างๆเช่น ค่าคลอดบุตร ค่าเช่าชุดแต่งงาน ค่าจัดงานฌาปนกิจศพกรณีคู่สมรสหรือบิดามารดาเสียชีวิต สิ่งต่างๆเหล่านี้ ทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเหมือนเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน ที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกทำให้กลุ่มสตรีประสบความสำเร็จ”

คุณวารุณี ตรีสุคนธ์ กล่าวว่า “ความสำเร็จของกลุ่มสตรีเกิดจากผู้บริโภคไว้วางใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร การที่ผู้บริโภคบอกต่อคุณภาพสู่ผู้บริโภคคนอื่นๆ ทำให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มสตรีเป็นที่นิยมและขึ้นชอบในกลุ่มคนรักสุขภาพ สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ สตรีมีครรภ์ และคนชรา”

คุณพัลลภสุภา ตูดยาพิชิต โโชค กล่าวว่า “ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีรางวัลการันตีถึงคุณภาพที่สามารถไว้วางใจไว้ เช่นรางวัลในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว จัดงานแสดงสินค้าที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี มีผู้คนให้ความสนใจมากมาย ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และประชาชนกลุ่มสตรีสามารถพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง คิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลายได้ จึงทำให้กลุ่มสตรีประสบความสำเร็จ”

คุณกัลยกร สุจริตจันทร์ กล่าวว่า “สินค้าราคาถูกเมื่อเทียบกับคุณภาพที่ได้รับ คุณภาพของสินค้าที่คงที่ และประชาชนกลุ่มสตรีสามารถมองการตลาดที่กว้างไกล ส่งออกต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับ ได้สำเร็จ”

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ ดอนขุนห้วย

คุณดวงพร แพ้วรุ่งเรือง กล่าวว่า “ปัญหาเรื่องการถูกร้องเรียนในตัวผลิตภัณฑ์ เพราะผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่คิดค้นและพัฒนาขึ้นมาใหม่ยังไม่มีเครื่องหมายของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจึงทำให้ผู้บริโภคขาดความมั่นใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เราก็เร่งดำเนินการขอมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้เป็นไปตามเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหารเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรแก่ผู้บริโภค”

คุณสาธิตี กิตติธีรภาคิน กล่าวว่า “มีปัญหาเรื่องการผลิต เนื่องจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทแคปซูลนั้นต้องใช้แรงงานคนในการผลิต ส่งผลให้สมาชิกมีปัญหาเรื่องความเมื่อยล้าของนิ้วมือที่ใช้ในการอัดแคปซูล ควรมีเครื่องบรรจุแคปซูลเพื่อจะได้อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกและผลิตได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น”

คุณวารุณี ตรีสุคนธ์ กล่าวว่า “ปัญหาเรื่องการบริหารการเงิน เนื่องจากสมาชิกไม่มีความรู้ด้านบัญชีและการเงินทำให้ไม่มีการจัดทำงบประมาณปีที่ชัดเจน เป็นเพียงแค่รายรับรายจ่ายของแต่ละคนเท่านั้น ควรจัดการฝึกอบรมให้สมาชิกมีความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน สามารถเข้ามาทำหน้าที่ดูแลเรื่องบัญชีและการเงินของกลุ่มได้”

คุณพัลลภสุภา ตูดยาพิชิต โโชค กล่าวว่า “ผลิตภัณฑ์มีสินค้าลอกเลียนแบบจำนวนมาก ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสับสนและไม่แน่ใจในตัวผลิตภัณฑ์ ควรสร้างเอกลักษณ์ที่ลอกเลียนแบบได้ยากในตัวผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงวิธีการดูความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ของแท้และของปลอม เพื่อช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผลิตภัณฑ์ อีกทั้งยังช่วยป้องกันการลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์อีกด้วย”

คุณกัลยกร สุจริตจันทร์ กล่าวว่า “การขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้ผู้บริโภคส่วนมากไม่รู้จักที่ตั้งของโครงการ ไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์ จะรู้จักผลิตภัณฑ์ได้ก็ต่อเมื่อมากับคณะดูงานเท่านั้น และมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่น้อยช่องทาง ควรส่งเสริมให้มีการ

ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เพิ่มการบริหารลูกค้าสัมพันธ์เพื่อเป็นการใช้ช่องทางการจัดหน่ายแบบปากต่อปากที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น”

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย เมื่อพิจารณาผลการศึกษาประกอบกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาพบว่า

ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย

1. ความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มสตรีดอนขุนห้วยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา คุณภาพโรงงานปลอดภัยและเป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาวของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กิดค้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็น เด็ก ผู้ใหญ่ สตรีมีครรภ์ และคนชรา จึงสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์ ในกระบวนการผลิตยาสมุนไพรนั้นกระทำโดยสมาชิกในกลุ่มสตรีที่ผสมยาและบรรจุยาเอง ทำให้อาสมุนไพรนั้นเต็มทุกแคปซูล ต่างจากที่อื่นที่มีการผสมแป้งมันและใช้เครื่องบรรจุยา โดยเน้นที่ความรวดเร็วแต่คุณภาพก็น้อยลงด้วยเช่นกัน ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสตรีแบ่งเป็น 3 ประเภทหลักๆคือ สมุนไพรประเภทชา สมุนไพรประเภทแคปซูล และสมุนไพรประเภทสบู่ โดยในแต่ละประเภทมีสมุนไพรหลากหลายชนิดแตกต่างกันไป จัดทำหีบห่ออย่างสวยงามและมีความทันสมัย สิ่งสำคัญที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสตรีดอนขุนห้วยเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมาจากการบอกปากต่อปากของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

2. สมาชิกมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม

จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วยอยู่ภายใต้การบริหารงานโดย คุณดวงพร เพ็ญรุ่งเรือง ประธานกลุ่มสตรี ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกแนวคิดการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรจำหน่ายทั่วประเทศเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน เป็นผู้สร้างศักยภาพให้กับสมาชิกในการพัฒนาตนเองให้เกิดความความเข้มแข็งและช่วยเหลือตนเองได้ สมาชิกยังได้รับผลตอบแทนที่มั่นคง ดูแลสมาชิกเหมือนเป็นคนในครอบครัว อีกทั้งประธานกลุ่มสตรียังเยี่ยมไปด้วยความมีคุณธรรม กล่าวตัดสินใจ ตัดสินใจได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ปัญหาของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ ดอนขุนห้วย

1. ปัญหา และอุปสรรคของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย

1.1 ปัญหาเรื่องการบริหารการเงิน เนื่องจากสมาชิกไม่มีความรู้ทางด้านบัญชีและการเงิน ทำให้ไม่มีการจัดทำงบประมาณปีที่ชัดเจน เพียงแต่ทำเป็นบันทึกรายรับรายจ่ายเท่านั้น ซึ่งส่งผลให้กิจการไม่สามารถวางแผนการลงทุนในระยะยาวได้ ไม่สามารถตรวจสอบสถานะทางการเงินและสภาพคล่องของกิจการได้

1.2 ปัญหาด้านการผลิต เนื่องจากการผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทแคปซูลนั้นต้องใช้แรงงานคนในการผลิต ส่งผลให้สมาชิกมีปัญหาเรื่องความเมื่อยล้าของนิ้วมือที่ใช้ในการอัดแคปซูลและผลิตไม่ทันตามคำสั่งซื้อของผู้บริโภค

1.3 ปัญหาเรื่องการถูกร้องเรียนในตัวผลิตภัณฑ์ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่คิดค้นและพัฒนาขึ้นมาใหม่ยังไม่มีเครื่องหมายของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาและวิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร ทำให้ถูกร้องเรียน เกิดความไม่มั่นใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

1.4 ปัญหาเรื่องช่องทางการจัดจำหน่ายที่น้อยช่องทาง ผู้บริโภคเข้าถึงผลิตภัณฑ์ได้ยากขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้ผู้บริโภคไม่รู้จักที่ตั้งของโครงการและไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์

1.5 ปัญหาเรื่องการปลอมแปลงผลิตภัณฑ์ซึ่งส่งผลเสียโดยตรงต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของกลุ่มสตรี

2. แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.1 จัดการฝึกอบรมให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจทางด้านบัญชีและสามารถเข้ามาทำหน้าที่ดูแลเรื่องบัญชีและการเงินของกิจการได้

2.2 จัดหาปัจจัยด้านการผลิตเพิ่มเติม เช่น เครื่องบรรจุแคปซูล ซึ่งทำให้สมาชิกสามารถทำงานได้สะดวกสบาย และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้กิจการสามารถผลิตสินค้าได้ทันตามคำสั่งซื้อของผู้บริโภค

2.3 ดำเนินการขอมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และเป็นไปตามเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้แก่ผู้บริโภค

2.4 การประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม มีสร้างเว็บไซต์หลักของกลุ่มสตรีเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย

2.5 สร้างเอกลักษณ์ที่ลอกเลียนแบบได้ยากในตัวผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงวิธีการดูความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ของแท้และของปลอมเพื่อช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผลิตภัณฑ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ความสำเร็จด้วยเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนจูนห้วย มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันคือ ความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนจูนห้วย และสมาชิกมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม ซึ่งความสำเร็จนั้นเกิดจากความเข้มแข็งของผู้นำในการรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอผ่านกระบวนการการผลิตยาสมุนไพร สมาชิกทุกคนมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ผู้บริโภคบอกต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์สู่ผู้บริโภคคนอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรวิทย์ กายแก้ว (2556) เรื่องการสร้างเครือข่ายทางสังคม:กรณีศึกษานักฟุตบอลสมัครเล่นในกลุ่มกรุงเทพเหนือพบว่า เงื่อนไขที่ส่งผลสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางสังคมของนักฟุตบอลสมัครเล่นในกลุ่มกรุงเทพเหนือคือ สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม กิจกรรมมีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สมาชิกมีความจริงใจต่อกันและทุกคนมองเห็นประโยชน์ร่วมกันจากการจัดกิจกรรมฟุตบอล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในด้านของการบริหารจัดการปัจจัยพื้นฐาน 4 อย่างได้แก่ คน เงิน วัสดุดิบ และ การจัดการกระบวนการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารของกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์คอนจูนห้วยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กระทรวงมหาดไทย. (2538). *ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ.*

2538. สืบค้นจาก <http://goo.gl/fooYWo>

ธีรวิภา กายแก้ว. (2556). การสร้างเครือข่ายทางสังคม: กรณีศึกษานักฟุตบอลสมัครเล่นในกลุ่ม
กรุงเทพเหนือ. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, การบริหารพัฒนาสังคม.

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร. (12 เมษายน 2547). สถานภาพองค์ความรู้ของแนวคิดเครือข่ายทาง
สังคม. สืบค้นจาก <http://goo.gl/L0hSny>

ภัทรกร พลพนาธรรมและคณะ. (2553-2554). เครือข่ายทางสังคมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดน้ำ
บางน้อย. สืบค้นจาก www.ssru.ac.th

ยรรยง ศรีเจริญวงศ์. (26 กรกฎาคม 2553). ความหมายของเครือข่าย. สืบค้นจาก <http://goo.gl/kSQbmK>

ดวงพร แพร้วรุ่งเรือง. ประธานกลุ่มสตรีในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย. (4 เมษายน
2558).